

Parashas Vayechi

Good Merchandise

“Last call to board flight 001 to New York.”

The announcement brings a flurry of activity to the boarding area. The last remaining passengers gather up their possessions. Betzalel waits patiently in line. Behind him is a friendly looking man. He smiles.

“It looks like we’ll be traveling together for the next ten hours.”

“May we all arrive safely.”

“Amen. What is your name, young man?”

“Betzalel. And yours sir?”

“Kalman. Pleased to meet you, Betzalel.”

And so, the two strike up a conversation.

“What do you do with your time during the day, Betzalel?”

“I learn in yeshiva.”

“Wonderful! Do you have an opportunity to teach?”

“In a manner of speaking.”

“How?”

“I just wrote a *sefer* (book) of *chidushei Torah* (original Torah thoughts).”

“That is fascinating! May I see it?”

“Umm. I’m sorry. I don’t have a copy with me. I put them all in my suitcase.”

“Betzalel, what kind of a businessman are you? A good businessman always carries his merchandise with him.”

Betzalel thinks for a moment, smiles, and begins to speak.

“I will answer you with a Devar Torah from the Keli Yakar on this week’s parasha. Yaakov Avinu blesses his sons at the end of his life. To Yissacher he gives the following blessing: ‘Yissacher is a strong donkey; he rests between the boundaries’ (Bereshis 49:14). Yissacher was a great Torah scholar. Rashi explains that he bore the yoke of Torah as a donkey bears a heavy load. The Keli Yakar elaborates. Just as the donkey and his load are inseparable, so too the scholar and his learning are inseparable. The Torah that he has acquired through diligent learning is always with him. It is not like other merchandise, that can be separated from its’ owner. Quite the opposite! He and his Torah never part.”

“Betzalel, that is fascinating.”

“Would you like to hear more?”

“Yes, please.”

“The Keli Yakar continues to darshen the verse, ‘He rests between the boundaries.’ (Bereshis 49:14). Which boundaries do Yissacher and his cargo rest between? The verse in Mishei (3:16) elaborates: Long life are on its (Torah’s) right side, on its left are wealth and honor. One who carries

his Torah knowledge with him is always accompanied by the blessings of health, wealth, and honor.”

“Wonderful! Betzalel. Please forgive me. I must apologize. I see that you are a very good businessman. Your merchandise is Torah, and your Torah is always with you, on your fingertips. May you grow to be a big *talmid chochom*, and may health, wealth, and honor always be yours.”

“Amen.”

Kinderlach . . .

What is the best business to work at? Learning Torah. If you work hard, pray to Hashem and are zoche (deserving), you will acquire a lot of Torah. Those are your earnings. Now you can invest them in merchandise. What is the best merchandise? Torah! It is always with you. Its blessings of long life, prosperity, and respect accompany you wherever you go. It is also the only merchandise that you can take along with you after 120 years into Olam Habbo. Everything else stays behind. When you get there, you will find that your goods are worth far more than gold, silver, and diamonds. So work hard learning and earning Torah, kinderlach. It is an acquisition that gives you benefits now, and stays with you always and forever.

Choose Your Weapon

“The news these days is very frightening.”

“What are you concerned about?”

“One of our neighboring countries is working on developing very powerful weapons. They could be a major threat to our security.”

“I’m not worried.”

“Why not?”

“We have a mighty arsenal at our disposal. We have a variety of extremely powerful weapons that will put our enemy to shame.”

“Really? I wasn’t aware of that. The enemy claims to have nuclear weapons. They are the most powerful on earth.”

“They are mere child’s play. Our arsenal can dispose of his nuclear bombs in seconds.”

“You have my curiosity really going. What weapons are you talking about? What can stand up against the atomic bomb?”

“The sword and the bow.”

“What?!?! The sword and the bow?!?! Are you joking? They are thousands of years old. They are so primitive that they cannot defend against even the simplest gun or cannon. Please be serious.”

“I am serious. Very serious. Our ancestor Yaakov Avinu used them very effectively

against his enemies. Since then, they have been the traditional weapons of the Jewish people against their foes.”

“That is a pretty startling statement.

Do you have a proof to back it up?”

“Yes, it is actually a verse in this week’s parasha. ‘As for me, I have given you Shechem – one portion more than your brothers, which I took from the hand of the Emorie with my sword and with my bow’ (Bereshis 48:22). The Targum Unkelos reveals the secret of the strength of the sword and bow. He translates sword as prayer and bow as request. This is actually based upon the Gemora (Bava Basra 123a). ‘Did Yaakov Avinu truly take the land of the Emorie with a sword and bow? Of course not! He took them with prayers and appeals to Hashem.’ The Maharsha elaborates that Yaakov’s enemies were blessed by Hashem with military prowess. ‘By the sword you shall live’ (Bereshis 27:40) was Eisav’s blessing. ‘And Hashem was with the lad . . . and he became an archer’ (Bereshis 21:20) was Yishmael’s fortune. To battle these forces, Hashem gave Yaakov prayer (described as a sword) and appeals (described as a bow).”

“That is fascinating.”

“There is more. Rav Nosson Meir Wachtfogel states that *tefillah* is the true sword! It has the power to overturn the entire world! Atomic bombs pale against the might of *tefillah*! Therefore, the *Yetzer Hora* works very hard to distract us during *tefillah*. It takes a *gibbor* (strong person) to overcome the *yetzer*, and concentrate on the *tefillah*. One who does this has the awesome power in his hand.”

“May Hashem help us all in this area.”

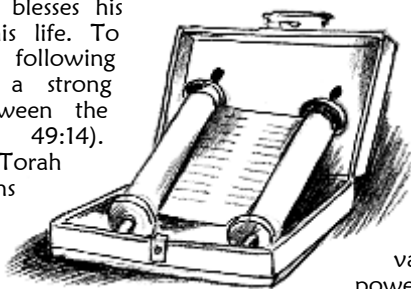
“Amen. Rashi and the Sforino have a different interpretation of Yaakov’s weaponry. The sword is *chochma* (wisdom). The Sifsei Chacomim elaborates that just as the sword has the capability of saving its bearer (from danger), so too *chochma* saves the wise person from danger.”

“Now I see why you are not nervous about the news of the day. The puny weapons of our enemies do not stand a chance against our prayers, requests, and wisdom.”

“That’s right. Just choose your weapon and be victorious.”

Kinderlach . . .

Hashem gave us the world’s most powerful arsenal. Our enemy’s weapons don’t stand a chance against our tefillos, baka-shos (requests), and chochma (Torah wisdom). Why? Because we are speaking directly to Hashem, asking Him to fight for us. He is more powerful than any nuclear bomb. When we learn His Torah, we absorb His chochma. That is better than the best anti-missile defense system. Choose your weapons, kinderlach. Tefillos, requests, chochma. They will win the battle.

הגדרת לבנה

פרשת ויחי

כלי הנשק העוצמתיים ביותר

"החדשות בימים אלה מפחידות מאוד. מה גורם לך דאגה?"
 "אחת מהמדינות השכנות מפתחת כלי נשק מסוכנים מאוד. הם עשויים להוות איום של ממש על בטחוננו."
 "אינני מודאג."
 "מדוע?"
 "לנו יש מאגרי נשק אדירים. יש לנו מגוון של כלי נשק עוצמתיים שמאפילים על כל כלי הנשק של אויבינו."
 "באמת? לא ידעתי. האויב טוען שיש לו נשק גרעיני, שהוא החזק ביותר בעולם."
 "נשק כזה הוא משחק ילדים. מה שיש לנו יכול להשמיד את פצצות האטום שלו בשניות."
 "כעת עוררת את סקרנותי. על איזה כלי נשק אתה מדבר? מי יכול לעמוד בפני פצצת אטום?"
 "החרב והקשת."

"מה!?!?! החרב והקשת!?!? אתה צוחק עלי. הם בני אלפי שנה. הם כל כך פרימיטיביים שאין ביכולתם להגן על אדם אפילו מפני רובה פשוט או תותח. בבקשה ממך, דבר ברצינות."
 "אני אכן מדבר ברצינות. ברצינות גמורה. יעקב אבינו השתמש בהם ביעילות רבה נגד אויביו. ומאז הם כלי הנשק המסורתיים של העם היהודי כנגד כל אויביו."
 "זוהי הצהרה מפתיעה למדי. האם יש לך הוכחות לנכונותה?"

"כן, ההוכחה היא פסוק בפרשת השבוע הזה. 'ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך, אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי' (בראשית מ"ח, כ"ב). תרגום אונקלוס על פסוק זה מגלה את סוד העוצמה של החרב והקשת. את המילה 'חרבי' הוא מתרגם כ'צלוחי' - תפילתי, ואת המילה 'קשתי' כ'בעותי' - בקשתי. רעיון זה מקורו בגמרא (בבא בתרא קכ"ג ע"א): 'וכי בחרבו ובקשתו לקח? ... אלא חרבי זו תפילה, קשתי זו בקשה'. המהרש"א מוסיף ומפרט שאויביו של יעקב נתברכו בעוצמה צבאית. 'על חרבך תחיה' (בראשית כ"ג, מ') יהיה היתרה הברכה שהתברך עשיו. ועל ישמעאל נאמר: 'ויהי אלוקים את הנער... ויהי רובה קשתי' (בראשית כ"א, כ'). על מנת שיוכל יעקב להיאבק בכוחות אלה נתן לו ה' את התפילה (המכונה כאן חרב) ואת הבקשה (המכונה כאן קשת)."

"זו באמת ראייה אחרת לגמרי של הדברים. ויש עוד מה לומר. הרב נתן מאיר וואכטפוגל זצ"ל אומר שהתפילה היא החרב האמיתית! יש בה הכוח להפוך את כל העולם כולו! פצצות אטום הן כלום לעומת העוצמה של התפילה! ולפיכך, יצר הרע עובד קשה מאוד כדי להסיח את דעתנו בזמן התפילה. צריכים להיות גיבורים כדי להתגבר על היצר ולכוון את הדעת בתפילה. מי שעושה זאת מחזיק בידיו עוצמה אדירה. "יהי רצון שה' יעזור לכולנו בעניין זה."

"אמן. לרש"י ולספורנו יש פירוש אחר לנשק של יעקב. החרב היא חכמה. שפתי חכמים מוסיף שכשם שלחרב יש היכולת להציל את האוחז בו מסכנה, כך גם החכמה מצילה את החכם מסכנות. "כעת אני מדוע אינך מודאג בשל החדשות. כלי הנשק החלשים של אויבינו לא יוכלו בשום פנים ואופן לעמוד בפני תפילותינו, בקשותינו וחכמתנו."
 "נכון. בידינו כלי הנשק החזקים ביותר - ואיתם ננצח!"

ילדים יקרים...

ה' נתן לנו את הנשק החזק ביותר בעולם. אין לנשק של אויבינו שום סיכוי כנגד תפילותינו, בקשותינו וחכמת התורה. מדוע? משום שאנו מדברים ישירות לה', ומבקשים מאיתו שילחם בשבילנו. הוא חזק יותר מכל פצצת אטום. כאשר נלמד את תורתנו, נספוג את חכמתו - וזה טוב לאין שיעור ממערכת ההגנה נגד טילים הטובה ביותר. השתמשו בכלי הנשק שהוענקו לכם, לילדים יקרים: תפילות, בקשות, חכמה. הם שינצחו במערכה.

סחורה טובה

"כל הנוסעים בטיסה 001 לנוי יורק מתבקשים לעלות למטוס. ההודעה ברמקול הביאה לתכונה רבה באולם הנוסעים. אחרוני הנוסעים שעוד נותרו שם החלו לארגן את הפציהם. בצלאל המתין בתור בסבלנות. מאחוריו עמד איש חביב למראה, והוא חיך אליו.

"נראה שנבלה את עשר השעות הבאות ביחד. יהי רצון שנגיע בשלום."
 "אמן! מה שמך?"
 "בצלאל. ושלך?"
 "קלמן. נעים להכיר."
 השניים החלו לשוחח.

"מה אתה עושה בדרך כלל, בצלאל?"
 "אני לומד בשיבה."

"נהדר! האם יש לך גם הזדמנות ללמד אחרים?"
 "לא בדיוק, אבל כן."
 "כיצד?"

"זה עתה סיימתי לכתוב ספר חידושי תורה. "נשמע מעניין מאוד. האם אני יכול לעיין בו?"
 "אממ... אני מצטער. אין לי כרגע עותק אתי. שמתי את כולם במזוודה."
 "בצלאל, איזה מין איש עסקים אתה? איש עסקים אמיתי צריך להיות מוכן תמיד להראות את סחורתו."
 בצלאל שתק לדקה, אבל אז חיך והחל לדבר.

"אענה לך בדבר תורה מפירוש 'כלי יקר' על פרשת השבוע הזה. יעקב אבינו בירך את בניו לפני מותו. הברכה שבה זכה יששכר היתה: 'יששכר חמור גרם, רובץ בין המשפתיים' (בראשית מ"ט, י"ד). יששכר היה תלמיד חכם עצום. רש"י מסביר שהוא נשא את עול התורה כמו שחמור נושא עול כבד, והכלי יקר מוסיף ומפרט: המשא שנושא החמור הוא חלק בלתי נפרד ממנו; בדומה לכך, תלמודו של תלמיד חכם הוא חלק בלתי נפרד ממנו. התורה שהתלמיד חכם רכש באמצעות התמדתו נמצאת איתו תמיד. אין היא כמו סחורות אחרות שאפשר להפריד מבעליהן. להיפך! היא ותורתה הם היינו הרך."
 "איזה רעיון יפה!"
 "אתה רוצה לשמוע עוד?"
 "כן, בבקשה."

"הכלי יקר ממשיך ודורש את הפסוק 'רובץ בין המשפתיים' (גבולות) (בראשית מ"ט, י"ד). בין אלו גבולות רובצים יששכר ומשא? הפסוק במשלי (ג', ט"ז) מפרט: 'אורך ימים בימינה (של תורה) בשמאלה עושר וכבוד'. מי שנושא את תורתו איתו תמיד יתלוו אליו, מימין ומשמאל, ברכות של בריאות טובה, עושר וכבוד."

"בצלאל, אני באמת חייב לבקש את סליחתך על דברי מקודם. אני רואה שאתה באמת איש עסקים אמיתי. הסחורה שלך היא תורה, ותורתך תמיד אתך, בכל עת ובכל זמן. יהי רצון שתזכה להיות גדול בישראל, ושפרנסה, בריאות וכבוד יהיו מנת חלקך תמיד."
 "אמן."

ילדים יקרים... מהו העסק הטוב ביותר? לימוד תורה. אם תשקיעו בלימודיכם, תתפללו לה, ותזכו לכך, תלמדו הרבה תורה. זוהי ההכנסה שלכם. ואז תוכלו להשקיע את ההכנסות בסחורה. מהי הסחורה הטובה ביותר? התורה! היא תמיד אתכם. הברכות שהיא מעניקה לכם - אריכות ימים, עושר וכבוד, מלוות אתכם בכל עת. זוהי גם הסחורה היחידה שתוכלו לקחת אתכם לעולם הבא, לאחר מאה ועשרים שנה. כל השאר יישאר מאחור. וכשתגיעו לעולם הבא, תגלו שהסחורה שלכם שווה הרבה יותר מכסף, זהב או יהלומים. התאמצו ללמוד ולרכוש תורה, ילדים יקרים. זהו רכוש שגם מעניק לכם טובה וברכה כעת, וגם יישאר אתכם לעד ולעולמי עד.